

Stanovisko Dozornej rady Sociálnej poisťovne k návrhu rozpočtu Sociálnej poisťovne na rok 2023 a rozpočtovému výhľadu na roky 2024 a 2025

Nový návrh rozpočtu Sociálnej poisťovne na rok 2024 a rozpočtový výhľad na roky 2025 a 2026 (ďalej len „návrh rozpočtu Sociálnej poisťovne na rok 2024“) je zostavený v podmienkach zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“). Návrh rozpočtu Sociálnej poisťovne na rok 2024 bol Dozornej rade Sociálnej poisťovne predložený na rokovanie per rollam.

Návrh rozpočtu Sociálnej poisťovne na rok 2024 bol prerokovaný s Ministerstvom financií Slovenskej republiky a rešpektuje príslušné ustanovenia zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ďalšie predpisy a dokumenty, ktorými sú:

- Príručka na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2024 až 2026 uverejnená vo Finančnom spravodajcovi č. 4/2023.
- Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 8. decembra 2004, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie č. MF/010175/2004-42 v znení neskorších predpisov.
- Vyhláška Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 257/2014 Z. z., ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy (SK COFOG). Výdavky na roky 2024 až 2026 sa rozpisú do najnižšej úrovne tejto klasifikácie.

V materiáli sú v zmysle čl. 5, odseku 9 ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. zapracované príjmy a výdavky vychádzajúce z tabuľky 5 prílohy Vládou SR schváleného Návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2024 až 2026.

Návrh rozpočtu na rok 2024 je spracovaný v štruktúre:

- Očakávaná skutočnosť hospodárenia Sociálnej poisťovne v roku 2023;
- Návrh rozpočtu Sociálnej poisťovne na rok 2024 s predpokladaným vývojom príjmov a výdavkov na ďalšie 2 roky;
- Záver.

Očakávaná skutočnosť v roku 2023

V roku 2023 sa očakáva vyššie plnenie rozpočtu príjmov v bežnom roku o 857 192 tis. eur. Príjmy z bežného poistného od EAO sa očakávajú nižšie o 143 058 tis. eur oproti schválenému rozpočtu na rok 2023.

Predpokladá sa, že Sociálnej poisťovni bude v roku 2023 poskytnutý transfer finančných prostriedkov zo ŠR SR vo výške 1 060 000 tis. eur.

Sociálna poisťovňa očakáva v roku 2023, oproti schválenému rozpočtu na rok 2023, vyššie výdavky o 781 572 tis. eur. Výrazne vyššie výdavky sa očakávajú z dôchodkového poistenia o 848 987 tis. eur (vplyv zapracovaných legislatívnych zmien).

Hospodárenie Sociálnej poisťovne k 31. decembru 2023 by malo skončiť bilančným rozdielom 896 916 tis. eur. Hospodárenie Sociálnej poisťovne bude v roku 2023 ovplyvňovať deficitné hospodárenie v základnom fonde nemocenského poistenia a v základnom fonde starobného poistenia. Deficit bude Sociálna poisťovňa riešiť v zmysle § 167 ods. 1 zákona

o sociálnom poistení z rezervného fondu solidarity a aj z vnútorných zdrojov v zmysle § 122 ods. 4 písm. g) a § 123 ods. 2 písm. b) bod 6.

Návrh rozpočtu Sociálnej poisťovne na rok 2024

V návrhu rozpočtu Sociálnej poisťovne na rok 2024 sa predpokladá celkový výsledok hospodárenia na úrovni 890 682 tis. eur. Hospodárenie v bežnom roku 2024 by malo skončiť bilančným rozdielom vo výške –6 234 tis. eur.

Vo výsledku hospodárenia Sociálnej poisťovne k 31. decembru 2024 sa premietajú zdroje rozpočtované vo výške 13 919 423 tis. eur (vrátane prevodu z predchádzajúcich rokov vo výške 896 916 tis. eur) a výdavky vo výške 13 028 741 tis. eur.

Do príjmov Sociálnej poisťovne bol v rokoch 2024 až 2026 zapracovaný transfer finančných prostriedkov zo ŠR SR:

v tis. eur			
Obdobie	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026
Transfer zo ŠR SR	2 800 000	3 600 000	3 500 000

Výška transferu zo ŠR SR zohľadňuje nevyhnutnú technickú rezervu finančných prostriedkov pre zachovanie platobnej schopnosti Sociálnej poisťovne v zmysle § 157 ods. 4 zákona o sociálnom poistení.

Návrh **rozpočtu výdavkov (nákladov) správneho fondu na rok 2024** vychádza z tabuľky 5 prílohy Vládou SR schváleného Návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2024 až 2026, ktorý aj v prípade prijatia maximálnych racionalizačných opatrení zo strany Sociálnej poisťovne nezohľadňuje jej potreby nevyhnutné na zabezpečenie finančného krytia výdavkov súvisiacich s vykonávaním sociálneho poistenia, starobného dôchodkového sporenia, výdavkov súvisiacich s plnením funkcie prístupového bodu a ďalších nákladov súvisiacich s predmetom činnosti Sociálnej poisťovne.

Návrh rozpočtu **správneho fondu** bol predložený **hlavnému kontrolórovi** Sociálnej poisťovne v súlade s ustanovením § 245c zákona o sociálnom poistení na odborné stanovisko. **V odbornom stanovisku** predloženom Dozornej rade Sociálnej poisťovne **hlavný kontrolór** uviedol, že rozpočtové ukazovatele vo finančnom vyjadrení sú postavené nereálne. **Je neprípustné** schválenie takto postaveného návrhu rozpočtu, ktorý **nezohľadňuje ani 50 % výdavkov správneho fondu na krytie základných potrieb** Sociálnej poisťovne pre výkon a plnenie úloh Sociálnej poisťovne jej zverených. Považujem predmetný návrh rozpočtu správneho fondu Sociálnej poisťovne na rok 2024 **za reálne ohrozenie** fungovania Sociálnej poisťovne pri jej zodpovednom plnení zákonom stanovených úloh a povinností.

X X X

Dozorná rada Sociálnej poisťovne dospela k záveru, že návrh rozpočtu Sociálnej poisťovne na rok 2024:

- je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a ďalšími záväznými úpravami,
- vychádza zo všetkých dostupných relevantných údajov, ktoré majú vplyv na výšku rozpočtovaných príjmov a vychádza z tabuľky 5 prílohy Vládou SR schváleného Návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2024 až 2026,
- v rámci daných možností nevytvára podmienky pre plnenie úloh, ktoré vyplývajú z príslušných právnych predpisov.

Dozorná rada Sociálnej poisťovne záverom uvádza, že nadväzne na ustanovenie § 4 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách, podľa ktorého sú **záväznými ukazovateľmi rozpočtované príjmy a rozpočtované výdavky len na príslušný rozpočtový rok**, v tomto prípade **na rok 2024**, vo svojom stanovisku sa podrobnejšie nezaoberá predpokladaným vývojom príjmov a výdavkov v rokoch 2025 a 2026.

S ohľadom na vyššie uvedené Dozorná rada Sociálnej poisťovne odporúča vláde Slovenskej republiky návrh rozpočtu na rok 2024 a rozpočtový výhľad na roky 2025 a 2026 **schváliť**.